

מֵאֲקָטְבוֹת: פֶּרֶסֶפְקֵיבָה נִיּוֹ יוֹרְקִית

אמניות מציגות: ציונה בנג'מין, גאלדי גראסס, יונה ורור, רונית לוין דלגאדו, חיה, ג'ואן רות'

אוצרת: הדס גלזר

התערוכה **מֵאֲקָטְבוֹת** מציגה את השדה המתפתח של אמנות פמיניסטית באמצעות מקבץ עבודות של אמניות יהודיות עכשוויות הפועלות בניו יורק. החיבור בין אמניות שמגיעות מרקע דתי וחילוני, בנות לאומים ודורות שונים, משמש כנקודת מפגש בין פמיניזם לעולם האמנות, שנטען במשמעויות נוספות על רקע הקונפליקטים המתמשכים שאדוותיהם מתרחבות מעבר לישראל אל קהילות יהודיות ברחבי העולם.

התערוכה כוללת מגוון רחב של עבודות, אשר צוללות לטווח הרגשות שמתעוררים אל מול האירועים שמשפיעים על ישראלים ויהודים בעולם. עבודות רבות מתמקדות במעשי הזוועה נגד האנושות, ובעיקר נגד נשים, במתקפת חמאס האחרונה. האמניות עוסקות בביטויים רבי־הפנים של כוח נשי במערך סוציו־פוליטי מורכב דרך נושאים כמו מלחמה, הגוף הנשי, מורשת, אינטימיות ואחרות. הן פונות למסורות מזרחיות ומערביות כדי להשמיע את קולן של נשים שנדמו בעקבות האירועים הפוליטיים והמלחמה המתמשכת וקוראות לסולידריות נשית לנוכח אימי המלחמה.

עבור אמניות אלה, הזהות היהודית, הישראלית והאמריקנית הן הרבה יותר מתוויות השתייכות קהילתית – הן משמשות אותן כטקסטים מכוננים ומעיין נובע של השראה. התערוכה מתווה זהות יהודית משוחררת ועתירת ניואנסים, כאשר מן האמניות מבקשות להביע אמירות פוליטיות חריפות בתגובה לסכסוך המתמשך.

מאז שנות השמונים, מתעדת ג'ואן רות' את נוכחותן של נשים במרחבים דתיים שבאופן מסורתי נשלטים על ידי גברים, בעבודות שמפנות זרקור אל חוסר השוויון המושרש בתפקידי מגדר ביהדות. עדשת המצלמה שלה לוכדת את הפערים הגלומים בתפקידי מגדר יהודיים מסורתיים. בצילומיה האחרונים, מתעדת רות' מחאות נגד שתיקת האו"ם בתגובה למעשי הזוועה שבוצעו בנשים ב-7 באוקטובר.

הציורים של גאלדי גראסס עוסקים במתח שבין הספקטקל לזוועת המלחמה. עבודותיה מעוררות הרהורים נוקבים על ההמשכיות והמעגליות של הקונפליקט, ונוגעות בלב אי־השקט המתמשך. למרות שהציורים מתבססים על צילומים ממתקפות קודמות של חמאס על ישראל ותקיפות נגדיות של ישראל בעזה, במידה רבה אפשר לראות בהם דיאלוג מהמלחמה הנוכחית.

רונית לוין דלגאדו, אמנית רב־תחומית, מזמינה את המבקרים להגיב ליצירות אינטראקטיביות שפותחות בפניהם נקודות מבט החורגות מן המרחב השגור והמוכר להם. מאז ה-7 באוקטובר, הקדישה לוין דלגאדו את פעילותה האמנותית להעלאת מודעות לחטופים הישראלים המוחזקים בעזה, כשהיא משתמשת בנוכחות ובדמות הנשית שלה. דרך העיסוק בסמלים עכשוויים ומסורתיים, כמו למשל כרזות חטופים לצד מגן דוד, לוין דלגאדו רותמת חומרים "נשיים" כדי לעורר כוח נשי ולהגביר את קולותיהן של נשים בעיצומו של הקונפליקט.

העבודות של ציונה בנג'מין מעמיקות בנבכי סיפורה של לילית: האישה הראשונה – והאקסית הראשונה – בתנ"ך. בציוריה של בנג'מין מתוארת לילית בצבע תכלת, כאשר הגוונים העזים מטעינים את דמותה המרובדת. בעבודות אלה, מסמלת דמות לילית את הקשת הרחבה של נשים שמעורבות בקונפליקט הנוכחי, במיוחד אלו שנפגעו ישירות במתקפת ה-7 באוקטובר ונשים המשרתות בצבא ובחזית, כמו גם

אלו המנהלות את הבית בזמן שבני זוגן מגויסים למילואים. באמנות שלה מזמינה בנג'מין את הצופים להזדהות עם חוויותיהן של נשים אלה, כשהיא משמיעה את קולן בתוך סערת המלחמה.

חיה מעניקה צורה חזותית לקולות נשיים ולקולות מודרים אחרים באמצעות ייצוג גרפי של ויברציות סיסמיות, כשהיא בוראת ייצוג מוחשי לקולות מושתקים. עבודתה נוגעת במהות הביטוי הנשי ומתרגמת אותו לצורות חזותיות שמעוררות בצופים הזדהות ורגש.

בסדרה "מים קדושים" של יונה ורזור נראות דמויות נשים שמייצגות את הנשים ששרדו את התעללות החמאס, כשהן טובלות במים באקט של טיהור רוחני והתחדשות. בתוך הבועה הרחמית, הן מסמלות לידה מחדש והתנתקות מהיומיומי. למים, מקור החיים וטהרה, יש משמעות עמוקה במסורת היהודית. הטבילה הטקסית מסמנת טרנספורמציה והתחדשות, ומהדהדת את החוסן של נשים אלה. ביצירותיה, משקפת ורזור את החיפוש אחר נתיב אפשרי לריפוי בתוך הכאב והקושי.

מתוך הצטברות העבודות, רוקמות האמניות המשתתפות בתערוכה מארג של זיכרון, חוסר צדק, אומץ והישרדות בין־דוריים, ששורשיהם יונקים מן הקרקע הפורייה של שדה האמנות הדינמי והמגוון בניו יורק. היצירות המרתקות שלהן קוראות תיגר על נורמות חברתיות, ומזמינות מבקרים להצטרף לאקטיביזם פוליטי ששואב את כוחו מן העוצמה הנשית הייחודית.